

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: w kwart. miesięcznie 1,50 zł z dodatkową pocztą 20 gr. W wypadkach nieprzewidywalnych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, członka pracy, przesiewaniu korespondencji, strzymującym się nie ma prawa żądać ponownych dostarczeń gazet, lub zwrotu oszczędności. Za dzień ogłoszeń, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach poczynnych 20 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Kontoczekowe P. K. O. Poznań 294.252

Poniedziałek Ścięcie św. Jana
Wtorek Róży p.
Środa Rajmunda w.

Dziś wschód słońca o godz. 4:41 zach. 18:34
Jutro 4:43 „ 18:31
Dziś „ księżycy „ 6:24 „ 19:56

Nr. 99

Wąbrzeźno, wtorek 30 sierpnia 1927 r.

Rok VII

Niemcy w walce o swe dawne kolonie.

Na marginesie kwestji przeludnienia Niemiec.

Rozpatrując z punktu czysto naukowego bez żadnych uprzedzeń politycznych kwestję przeludnienia Niemiec, dojść trzeba do wniosku, że mimo wszystko jest ona dla Niemców **bojącą natury ekonomiczno-socjalnej**. Nic więc dziwnego, że oczy polityków niemieckich zwracają się coraz więcej ku dalekim lądom, będącym przed wojną kopcuszkami wychodźstwa niemieckiego.

Ilość obywateli Rzeszy, zamieszkujących wszystkie jej kolonie, nie przekraczała bowiem wówczas **30.000**; przeważająca większość emigrantów osiadała w państwach Ameryki Północnej, i południowej, lub w posiadłościach zamorskich Anglii i Francji.

Dziś warunki wychodźstwa z jednej strony, stosunki polityczno-gospodarcze w tych krajach z drugiej strony uległy bardzo daleko idącym zmianom, a **wędrować za Ocean dla zarobku musi od 60 do 100 tysięcy Niemców rocznie**.

Ogólna powierzchnia dawnych posiadłości niemieckich wynosiła przeszło **12 i pół miliona kilometrów kwadratowych** zamieszkałych przez **12.603.000** ludności. Najintensywniej była eksploatowana **Afryka zachodnia** zamieszkała przez **21.000 Niemców**.

Wszystkie te dawne kolonie niemieckie, dla rozwoju i podniesienia ich wartości ekonomicznej, wymagały **długich lat pracy, znacznego wysiłku energii i poważnych inwestycji finansowych**. Twardy żywot pioniera nie uśmiechał się emigrantowi niemieckiemu, wolał on wędrować tam, gdzie położone już zostały przez innych podwaliny technicznego i kulturalnego, chociażby skromnego, bytu.

A przecież taka kolonia wschodnio-afrykańska o powierzchni **95.000** kilom. kw. posiada wysoko położone, obszerne przestrzenie o nader łagodnym klimacie, gwarantującym pomyślne warunki istnienia. **Kraj ten większy od państwa niemieckiego, mógłby z łatwością i suto żywić kilka milionów europejczyków**.

Prowincja zachodnio-afrykańska (835.000 kilometrów kw.) już mniej odpowiadające wymaganiom higieny, nadają się jednak doskonale do hodowli bydła i plantacji bawełny. Słowem **wielu milionom ludzi, zwyciężonym w coraz bardziej uporczywszej i trudniejszej walce o byt, toczącej się dzisiaj w Niemczech, utworzyłyby się nowe możliwości produktywnej i wcale zyskowej pracy**.

Zdają sobie z tego dokładnie sprawę berlińscy mężowie stanu, mobilizujący wszystkie argumenty, stosunki i polityczne wpływy w **przewidywaniu oczekujący ich walki dyplomatycznej o zwrot pewnej części kolonii**.

Zagadnienie to nie jest bowiem łatwe do rozwiązania, ponieważ zajął się o nie **liczne, a drażliwe rywalizacje międzynarodowe, ścisłej mówiąc międzyaljańskie**. Koloniami temi administrują obecnie, w myśl postanowień Traktatu Wersalskiego, **Anglia, Francja i Japonia**. Państwa te musiałyby mandaty swoje **dobrowolnie złożyć**.

O ile dzienniki paryskie i londyńskie od czasu do czasu poruszają tę kwestję, przygotowując opinię publiczną na podobną ewentualność, — zastanawiają się równocześnie nad sprawą rekompensaty, słusznie należącej się za ten akt rezygnacji. **Kto komu i w jakiej postaci odszkodowanie wypłaci** — oto pytanie, na które dziś ciężko odpowiedzieć.

Nie należy przytem zapominać, że w wszystkich transakcjach, dotyczących podziału terytorjów kolonialnych, **zdecydowane są brać czynny, nie jak poprzednio bierny udział również Włochy, w jeszcze silniejszym od Niemiec stopniu cierpiące na przeludnienie**. Stanowisko zajęte swego czasu przez Mussoliniego w sprawie Marokka, nie może pozostawiać żadnych w tej mierze wątpliwości.

Jest rzeczą oczywistą, że z chwilą kiedy mocarstwa Ententy zasadniczo zdecydowane zostaną w tych lub innych rozmiarach zadośćuczynić pretensjom Berlina, **wyjdzie z tej drażliwej sytuacji się znaleźć**. Buchalterja dypl-

matyczna zdołała w ostatnich czasach uporać się z zawilszymi zadaniami rachunkowości polityczno-gospodarczej, nie narażając zbytnio na szwank równowagi bilansowej, będącej niezbędnym warunkiem upragnionego powszechnie pokoju.

Polska zaś nie ma bynajmniej zamiaru **przeszkadzać Niemcom w ich dążeniach do zdobycia pewnych terenów kolonizacyjnych w Afryce, spodziewając się, że wtedy niemiecki „Drang nach Osten” osłabnie i zjawią się pomyślne warunki bliższego pożycia obu narodów**.

Krótkie wiadomości telegraficzne.

Marszałek Sejmu p. Rataj po dwudniowym pobycie w Warszawie wyjechał ponownie na wieś, skąd powrócić ma jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia. Wniosek poselski o zwołanie sesji nadzwyczajnej nie został dotychczas wysłany z kancelarii Sejmu.

Jak się dowiadujemy wniosek ten złożony ma być podobno dziś w poniedziałek 28. bm. w kancelarii cywilnej p. Prezydenta Rzplitej, tak, by sesja mogła być zwołaną około 15 września.

Doraźny sąd okręgowy przy 11 pułku piechoty rozwał stronę Edwarda Keniga i Wład. Banajkisa, oskarżonych o należenie do tajnej organizacji komunistycznej. Sąd skazał Banajkisa na śmierć. Keniga na dożywotne ciężkie więzienie. Banajkis odmówił złożenia Prezydentowi podania o ulaskawienia.

Z Nowego Jorku donoszą: Na południe od Acaponeta w Meksyku, bandyci napadli na pociąg pospieszny kolei Southern Pacific, przy czym zabili jedną osobę i zranili 15. Konsul amerykański Mazatlan zwrócił się w tej sprawie natychmiast do władz meksykańskich.

Sowiet moskiewski postanowił przemianować jedną z ulic na Sacco i Vanzettiego.

Na podwórzu swego domu w Janowie Lubelskim został zamordowany, będący w stanie nietrzeźwym 42-letni Józef Potocki. Sprawczynią mordu dokonanego za pomocą 3 uderzeń siekierą w głowę jest żona zabitego Sabina Potocka, która też została aresztowana. Przyczyną zbrodni niesnaski rodzinne.

Jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca nastąpi wymiana więźniów pomiędzy Polską a Rosją sowiecką i Litwą. Ze strony Polskiej wymienionych ma być 9 więźniów komunistów i ze strony Rosji — 32 Polaków.

Ze strony Litwy do wymiany zgłoszono 7 więźniów, a ze strony Polski — pięciu. Sprawa wymiany więźniów z Litwą wiąże się ze ścisłym sprawdzaniem personalji więźniów, gdyż podczas poprzedniej wymiany Litwini przydzielili nam więźniów... kryminalnych.

Załatwianie sprawy jest w toku.

Ojciec św. Pius XI. 50 lat kapłanem?

Rzym. Utworzony tu został w ubiegłych dniach komitet pod przewodnictwem kardynała Medjolanu Locatelliego i msgr. Dominioni w celu przygotowania uroczystości z okazji przypadającego w roku 1929 50 letniego jubileuszu kapłaństwa, Ojca św. Piusa XI.

Katast ofa kolejowa pod górą Mont Blanc.

Paryż. „Matin” opisuje nieszczęście kolejowe pod Chamonix: Według wiadomości z miejsca nieszczęścia padło ofiarą katastrofy 50 osób, 20 z nich jest zabitych. Wśród zabitych znajduje się 10 kobiet. Lokomotywa i jeden z wagonów wyskoczyły w pobliżu wiaduktu z szyn i stoczyły się z wielkim łoskotem w dół. Dzięki przytomności umysłu jednego z pasażerów, który znajdował się w następnym wagonie i wczas sięgnął hamulec, wagon ten pozostał na szynach. Palacz, który podczas wywrócenia się lokomotywy, wyrzucony został ze swego stanowiska, nie odniósł żadnych ran. Pociąg wykołcił się wczoraj po południu o 3 godzinie.

Album Braci Strzelców na Pomorzu dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

Na pamiątkę II Wszechpolskiego Kongresu Bractw Strzeleckich, jaki odbył się niedawno w Grudziądzu, wyjdzie staraniem Zarządu Okręgowego „Księga Pamiątkowa Kongresu z Albumem Braci Strzelców na Pomorzu.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej, który był protektorem Kongresu otrzyma jeden egzemplarz honorowy Księgi pamiątkowej, która prócz

tego rozesłana będzie różnym dygnitarzom na Pomorzu.

Wzywa się więc wszystkich tych Braci, którzy nie spełnili jeszcze swego obowiązku, względem powyższego wydawnictwa, aby najpóźniej do dnia 4 września br. nadesłali swoje fotografie i życiorysy do redakcji „Księgi Pamiątkowej” w Grudziądzu, ul. Kościuszki 17. Na koszty kliszy itp. wystać trzeba 9 zł. na Komunalny Bank Powiatowy w Grudziądzu. Kto zagubił formularz, temu wydawnictwo, prześle nowy, potrzebuje tylko napisać.

W ostatniej chwili apeluje się więc do wszystkich Braci, aby bez zwłoki załatwili tę sprawę.

Lot dookoła świata.

Nowy Jork. Dwaj lotnicy amerykańscy William Brock i Edward Shlee wyruszyli do Old Orchard (Maine). Jest to pierwszy etap ich lotu do Nowej Fundlandji, skąd rozpoczną w sobotę lot dookoła świata. Droga prowadzi ich początkowo przez ocean Atlantycki do Londynu.

Wycofanie 20-złotowych banknotów.

Bank Polski — zgodnie z art. 49 statutu — przystępuje z dniem 1 września 1927 r. do wycofania z obiegu 20 złotych biletów ban.

kowych z datą 28 lutego 1919 r. i 15 lipca 1924 r., oraz 10 złotych biletów bankowych z datą 28 lutego 1919 r. i 15 lipca 1924 r. Bilety te będą prawnym środkiem płatniczym do 29 lutego 1928 r. Od 1 marca 1928 r. do 31 stycznia 1929 r. będą przyjmowane do wymiany przez oddziały Banku Polskiego i Polską Kasę Rządową w Gdańsku; po upływie tego terminu, wymianę załatwiać będzie tylko skarbiec emisyjny Banku Polskiego w Warszawie do 31 lipca 1929 r. włącznie, poczem tracą wartość pieniężną.

Nieznana u nas gałęź przemysłu.

Polski przemysł futrzany właściwie nie istnieje, gdyż wszystkie skóry ze zwierzyny wędrują do Niemiec, przeważnie do Lipska, a tylko znikoma część wyrobionych futer powraca do nas po cenach wygórowanych.

Surowca wyrabiać nie umiemy, to też wszelkie próby zamknięcia wywozu zagranicę musiały zawieść. Z tej przyczyny pierwszym krokiem do rozwoju naszego przemysłu futrzanego, musi być jaknajszersze rozpowszechnienie umiejętności przerobu surowca, bo te sekrety trzyma dotychczas niepodzielnie Lipsk; każdy niefachowiec znając te przepisy i recepty może z łatwością po jednej próbie wyprawić i barwić systemem lipskim skóry ze zwierzyny, oraz owcze, kozie, kocie, psie i produkować będzie towar pierwszorzędnym, co już zostało sprawdzone. Stworzyć to może olbrzymią ilość warsztatów pracy i to nie tylko w ośrodkach wielkomiastkich i miasteczkach, ale na wsi, gdzie w okolicy zakup skór jest możliwy, a to tembardziej, że do założenia takiej pracowni wystarczy pareset złotych i jeden pokój. Kto chce obznajmić się z tym fachem, może mieć przesłane za zwrotem kosztu przepisy i recepty, zwracając się listownie do Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Łukowie, województwo Lubelskie.

Awantura faszystów w Czechosłowacji.

Praga. W związku z sensacyjną aferą faszystowską urzędowy komunikat stwierdza, że radcy Vorelowi nie zostały skradzione żadne akta w sprawie generała Gajdy. Stwierdzono, że uczestnicy napadu na mieszkanie radcy Vorela są członkami organizacji faszystowskiej. Przez cały dzień przesłuchiowano w urzędzie policyjnym byłego generała Gajdę. Dom jego strzeżony jest przez policję. Wieczorem faszystyci usiłovali demonstrować przed domem, zostali jednak rozproszeni przez policję.

Pozar miasteczka.

Przemysł. Donoszą tu z Dubiecka, położonego pod Przemyślem, iż miasteczko to uległo katastrofalnemu pożarowi. Na krótko przed 12-tą w nocy w jednym z domów, położonym przy rynku z nieustalanej dotąd przyczyny wybuchł pożar. Rozszerzył się on z niebywałą szybkością tak, że zawezwana miejscowa straż ogniowa oraz przybyłe z okolicy straże nie zdołały zapobiec katastrofie. Dopiero o godz. 9 rano pożar, strawiwszy kilkadziesiąt domów został zlokalizowany.

Prezes Pom. Tow. Rolniczego uległ nieszczęśliwemu wypadkowi.

Onegdaj uległ nieszczęśliwemu wypadkowi prezes Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego,

właściciel majątku Łysomice p. Donimirski, który spadł z konia podczas przejażdżki i potknął się dotkliwie, przyczem doznał wstrząśnienia mózgu. P. Donimirski ostatnio był wysuwany w pogłoskach jako kandydat na stanowisko wojewody pomorskiego.

Wycieczka na Targi Wschodnie.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Grudziądzu pragnie urządzić wycieczkę do Lwowa w czasie trwania Targów Wschodnich (4 do 15 września). Według otrzymanych od Zarządu Targów wiadomości zapowiadają się one korzystnie z powodu znacznego udziału poważnych firm przemysłowych. Związek Towarzystw Kupieckich na Pomorzu zwraca się przeto z apelem do kupiectwa pomorskiego, aby skorzystało z nadającej się okazji i wzięło udział w wycieczce. Zgłoszenia kierować należy do Izby Przemysłowo-Handlowej w Grudziądzu. Zniżka kolejowa dla zwiedzających Targi Wschodnie wynosi 66 procent.

Okropna katastrofa kolejowa.

Łondyn. Na linii kolejowej Łondyn — Deal zdarzyła się wielka katastrofa. W pół godziny po wyruszeniu z Łondynu pociąg osobowy wykończył się, przyczem wagony runęły z wysokości nasypu. Wskutek katastrofy 12 osób zginęło, a 20 jest ciężko rannych, 30 osób odniosło obrażenia lżejsze. Wśród ciężko rannych kilka osób dogorywa. Zarządzone śledztwo nie ustaliło dotąd przyczyny katastrofy.

Dotychczas liczba ofiar katastrofy kolejowej wzrosła do 15.

Odjazd dzieci z Westfalji

Dyrekcja Związku Obrony Kresów Zachodnich podaje wszystkim zainteresowanym do wiadomości, że odjazd pierwszego transportu dzieci westfalskich przybyłego do Polski 26 lipca następuje dnia 2 września pociągiem nadzwyczajnym odchodzącym z Poznania o godz. 19,20. Wszyscy krewni, u których dzieci przebywają, winni dostarczyć je punktualnie do Poznania w dniu odjazdu południowym pociągami — a nie — w przeddzień, gdyż noclegi przygotowane nie będą.

Dzieci winny się na dworcu w Poznaniu zgłosić do dyżurujących urzędników Z. O. K. Z. zapewniających im posiłek i opiekę do odjazdu.

Pociąg nadzwyczajny będzie przystawał po drodze tylko na następujących przystankach.

Buk 19,23 Opalenica 20,05 Nowy Tomysł 20,30 Zbąszyń 20,50 wyjazd z Zbąszynia 21,20.

Dzieci znajdujące się w pobliżu tych stacji mogą przylączyć się do transportu po drodze. Uwiadomienia krewnych oraz upoważnienia do odbioru przy kasie biletowej na dworcu bezpłatnego biletu na przejazd do Poznania rozesała Dyrekcja Z. O. K. Z. według listy ogólnej transportu dostarczonej przez polskie organizacje w Westfalji.

Pierwsza Wystawa Prac Uczniowskich w CHELMNIE.

Ponizej podajemy spis sędziów Wystawy oraz nazwiska uczniów, nagrodzonych na Wystawie. W przyszłym numerze zamieścimy sprawozdanie ze zjazdu Kat. Młodzieży Polskiej w Chełmnie, który odbył się w związku z zamknięciem Wystawy.

Zespół Sędziów Nadwiślańskiej Wystawy Prac Uczniów Rzemieślniczych na Pomorzu w Chełmnie.

I. Ślusarstwo.

1. Eblowski Stanisław, mistrz ślusarski — Chełmno, 2. Szulc Wacław, mistrz ślusarski — Grudziądz, Kopernika 5, 3. Wacławski, mistrz ślusarski — Grudziądz, Kwiatowa.

II. Kowalstwo.

1. Greizer, mistrz kowalski — Małe Czyste, pow. chełmiński, 2. Osmański, mistrz kowalski — Toruń, Podmurna 32, 3. Bukowski, mistrz kowalski — Chełmno.

III. Stolarstwo.

1. Demandt Anastazy, mistrz stolarski — Chełmno, 2. Wacławski Antoni, mistrz stolarski — Grudziądz, Chełmińska 8, 3. Pahlke Jan, mistrz stolarski — Grudziądz Lipowa 41.

IV. Kołodziejstwo.

1. Piątkowski Feliks, mistrz kołodziejki — Brzozowo, pow. chełmiński, 2. Skalski Leon, mistrz kołodziejki — Toruń, Prosta 22, 3. Gwizdalski, mistrz kołodziejki, Grudziądz, Wybickiego 44.

V. Bednarstwo.

1. Binkowski Julian, mistrz bednarski — Chełmno, Poprzeczna, 2. Wacławski Antoni, mistrz stolarski — Grudziądz, Chełmińska 8, 3. Pahlke Jan, mistrz stolarski — Grudziądz, Lipowa, 41.

VI. Malarstwo.

1. Rudnicki L., mistrz malarstwa — Chełmno, ul. Trzeciego Maja, 2. Lesiński Feliks, mistrz malarstwa — Grudziądz, Kościuszki 2, 3. Biernacki Zygmunt, mistrz malarstwa — Toruń, Grudziądzka 111.

VII. Fotografstwo.

1. Poznański Ludwik, mistrz fotograficzny, Grudziądz, Rynek, 2. Lemański Florjan, mistrz fotograficzny, — Chełmno.

VIII. Modniarstwo.

1. Biszoff Franciszek, Syndyk Izby — Grudziądz, 2. Szefflerowa Chełmno.

IX. Tapicerstwo i siodlarstwo.

1. Wacławski, mistrz siodlarski — Chełmno, 2. Hejka, mistrz siodlarski — Lubawa, 3. Wykrzykowski Antoni, mistrz siodlarski — Toruń, Prosta 11/13.

X. Krawiectwo.

1. Zieliński Szczepan, mistrz krawiecki — Chełmno, 2. Rost Stanisław, mistrz krawiecki — Grudziądz, Pańska 4, 3. Pętlowski Jan, mistrz krawiecki — Toruń, Kopernika 41.

XI. Pantoflarstwo.

1. Cybulla Antoni, mistrz szewski — Grudziądz-Strzelecka, 2. Cieszyński Jan, mistrz szewski, Grudziądz.

XII. Fryzjerstwo.

1. Riedel F., mistrz fryzjerski — Chełmno, Rynek 9, 2. Szelczyński Fr., mistrz fryzjerski — Grudziądz, Koszarowa 11, 3. Molin, mistrz fryzjerski — Grudziądz, Plac 23-go Stycznia.

XIII. Rzeźnictwo.

1. Rutkowski Franc., mistrz rzeźnicki — Chełmno, Kościuszki 9, 2. Szczepański, mistrz rzeźnicki — Toruń-Podgórze, Główna 7, 3. Zwoliński Władysław, mistrz rzeźnicki — Grudziądz, Radzyńska 25.

XIV. Piekarstwo.

1. Rediger Stan., mistrz piekarski — Chełmno, Rycka 22, 2. Spychała Bazyli, mistrz piekarski — Grudziądz, Forteczna, 3. Jurkiewicz, mistrz piekarski — Toruń, Mostowa 26, 4. Kowalczyk — Grudziądz, ul. Lipowa

XV. Introligatorstwo.

1. Niemczyk, mistrz drukarski — Grudziądz, 2. Wienczek, mistrz introligatorski — Toruń.

XVI. Drukarstwo.

1. Niemczyk, mistrz drukarski — Grudziądz, 2. Bielicki, mistrz drukarski — Grudziądz.

Jako przewodniczącą poszczególnych komisji p. Szczuka Bolesław — Wąbrzeźno

Miłość i Duma

11)

Nowela Pawła Morgana.
(Przekład z angielskiego)

Liczyła z początku na to, że ciotka weźmie ją do siebie; mogła przyjąć tę ofiarę bez upokorzenia od jedynej siostry ojczy, tembardziej, że hrabina miała pewną słabość dla piękniejszego i postanowiła zaopiekować się nią ułożywszy sobie tylko, że musi wprzód nagiąć hardą dziewczynę i zmusić ją do uległości. W obecnych okolicznościach nie mogła jednak wykonać swego zamiaru. Zaproszona na wieś do przyjaciółki, wynajęła na pół roku swój dom w Londynie, zimę zaś spędzić miała u zamężnej córki w Nicei, lady Margaret Meddowes, z którą Alicja w nieszczęśliwych była stosunkach. Przez dwa lata walczyły na balach o palmę piękności; Alicja zwyciężyła i nieraz dała uczuć kuzynce swoją wyższość.

Przez chwilę hrabina Raven namyslała się, czyby nie pojechać z siostrzenicą nad morze, do jakiego cichego ustronia, gdzie spędziłyby czas żaloby, czekając, aż ludzie zapomną o postępkach jej ojca; teraz jednakże po takim czynie samowoli ze strony Alicji, nie chciała poświęcać dla niej przyjemnych planów podróży.

Biedne osierocone dziewczę było zupełnie przygnębione i niezgodne myśleć o przeszłości.

— Czy nic nie ocalało dla mnie z rozbicia? — w kilka dni później zapytała ciotki.

— Jeżeli pozostanie ci jaka mała sumka, to zawdzięczać ją będziesz wspaniałomyślności twego kuzyna, Sir Edwarda — odrzekła niełitościwa hrabina.

Jeden jeszcze cios czekał Alicję, najboleśniej-szy dla jej dumy.

— Jak na teraz, moja kochana, widzę jedno tylko miejsce, w którym mogłabyś spędzić czas żaloby i żyć w odosobnieniu od świata. Twoja ciotka, pani Carrington, kilkakrotnie pisała bardzo serdecznie, ofiarując ci swój dom i zapewniając, że będzie się starała uprzyjemnić ci w nim pobyt. Sądzę, że w obecnych okolicznościach powinnaś z wdzięcznością przyjąć to zaproszenie; nic lepszego nie może ci się trafić. Dobrowolnie odrzuciłaś wysokie stanowisko, musisz więc teraz poprzestać na niższym. Za rok będziesz mogła zamieszkać ze mną w Londynie.

Panna Worthington zbladła, spełniło się to czego się najwięcej lękała. nie oszczędzono jej ostatniego upokorzenia.

Alicja od dziecka wychowana była w pogardzie dla stanu rzemieślniczego; podług pojęć panujących w jej sferze, byli to ludzie potrzebni i użyteczni, ale nieskończenie od niej niżsi. Wiadomość, że jej matka pochodziła z tego stanu, boleśnie ubodła dumę pięknej patrycjuszki, stokrć boleśniejsem jednak było przekonanie, że kiedy wszyscy ją opuścili, tylko pogardzana rodzina matki wyciągnęła do niej dłoń przyjazną.

— Masz słusność, ciotko Małgorzato — rzekła kryjąc cierpienie pod maską chłodu i obojętności — przyjmę zaproszenie pani Carrington. Jest to tem szlachetniej z ich strony, że nigdy żadnej od nas nie doznali grzeczności, uczynili

to zapewne przez litość i współczucie, wiedząc, że nikogo już nie mam na świecie. Kto wie, może w rodzinie mojej matki znajdę najlepszych przyjaciół.

— Jesteś niewdzięczną, Alicjo — przerwała hrabina — wiesz dobrze, że pragnę cię zabrać z sobą, ale w tej chwili nie mogę. Bez zaproszenia nie pojechałabyś na wieś do pani Vere, prawda? Wątpię też, czy chciałabyś spędzić zimę w domu. Margaret, dla której nie byłaś zbyt słodką. Skoro się zastanowisz, sama przyznasz mi słusność.

— O! naturalnie... Do lady Meddowes za nic w świecie nie pojedę; nie mam ochoty narażać się na tysiące przykrości i upokorzeń, których nie szczędziłaby mi z pewnością.

— Wielkie to dla ciebie nieszczęście, że nie umiesz panować nad sobą — zauważyła lady Raven. Więc zgadzasz się na pobyt u państwa Carrington?

Alicja rozśmiała się z goryczą; nie mogła w tej chwili wybierać.

— Zgadzam się; napiszę do niej, że z wdzięcznością przyjmuję jej zaproszenie i jestem gotowa przybyć do nich dziś, jutro, jaknajprędzej — mówiła z uniesieniem — radabym w jednej chwili opuścić ten dom, gdzie wszystko przypomina mi przebyte nieszczęścia.

Lzy zaświeciły w jej oczach.

— Pozwól, że ci dam jedną jeszcze radę, moje dziecko — rzekła ułagodzona hrabina — staraj się zachować swoją niezawisłość w domu ciotki, daj im uczuć, że stoisz o wiele wyżej od nich i wyrządzasz im łaskę przyjmując ich gościnę.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Lista nagrodzonych prac

I. nagroda z podarkiem Wojewódzkim

1. Aleksy Topoliński — uczeń rzeźniczy u p. Jana Frackowskiego Chełmno. 2. Józef Bartosiński — uczeń ślusarski u p. Eblowskiego Chełmno. 3. Ignacy Motylewski — uczeń ślusarski u p. Hutha Chełmno. 4. Jan Szlas — uczeń kołodziejski u p. Orlikowskiego Chełmno. 5. Olga Drapakówna — uczennica modniarska u p. Mordawskiej Chełmno. 6. Artur Gadzikowski uczeń stolarski u p. Demandta Chełmno. 7. Jan Flizkowski — uczeń malarzki u p. Redigera Chełmno. 8. Marjan Kotodziejski uczeń krawiecki Gaca Chełmno. 6. Franciszek Lacki uczeń siodl. tapic. Gustawa Buttlera Chełmno. 10. Bernard Jasiński uczeń fryzjerski Zblewski Chełmno. 11. Józef Drapczyński uczeń introligatorski Malinowski Chełmno. 12. Zygmunt Ciemielewski uczeń zecerski up. Szczuki Wąbrzeźno. 13. Bronisław Nieborski uczeń kowalski u p. Soltysiaka Chełmno. 14. Władysław Nowakowski uczeń kowalski u p. Jakąz Fr. Chełmno. 15. Józef Wisniewski uczeń piekarski Frackowskiego Chełmno.

I. Nagroda bez podarków

1. Paweł Dąbrowski uczeń kowalski Dąbrowski Chełmno. 2. Bernard Cwikliński uczeń kowalski Zimmermann Chełmno. 3. Edmund Klara uczeń rzeźniczy Frackowski Chełmno. 4. Franciszek Kółpaci uczeń malarzki Swiecie. 5. Walenty Gajewski uczeń kołodziejski Chełmno. 6. Aleksy Wierzbicki uczeń stolarski Wildenhagen Chełmno. 7. Aleksy Lau uczeń ślusarski Huth Fr. Chełmno. 8. Kazimierz Galiński uczeń blacharski Zander Chełmno. 9. Wojciech Stobiewski uczeń ślusarski Eblowski Chełmno. 10. Weronika Słowińska uczennica modniarska Szczuplińska Chełmno. 11. Józef Pawski uczeń krawiecki Szerbicki W. Chełmno. 12. Józef Michalski uczeń zecerski Szczuka Wąbrzeźno. 13. Zygmunt Woźniowski uczeń ślusarski Eblowski Chełmno. 14. Bolesław Zasadowski uczeń ślusarski Huth Fr. Chełmno. 15. Konrad Szymański uczeń ślusarski Leitreiter Chełmno. 16. Willi Hein uczeń kowalski Lenz Chełmno. 17. Maks. Borowski uczeń siodlarski Glatten i Hądzik Chełmno. 18. Czerwiński Leon uczeń kowalski Czerwiński Chełmno. 19. Zygmunt Singajski uczeń kowalski Siemiemecki Chełmno. 30. Bronisław Borucki uczeń kowalski p. Karnowski Chełmno.

II. Nagroda z podarkiem Izby Rzemieślniczej

1. Bronisław Naglik uczeń bednarski Idzikowski Chełmno. 2. Stanisław Moraszewski uczeń stolarski Adam Chełmno. 3. Feliks Hennig uczeń ślusarski Huth Chełmno. 4. Alfons Szatwicki uczeń krawiecki Reiwer Chełmno. 5. Jan Szupryczyński uczeń kowalski Klein Unistaw. 6. Klemens Libiszewski uczeń fryzjerski Epting Chełmno. 7. Józef Rzepka uczeń rzeźniczy Rutkowski Chełmno. 8. Władysław Januszewski uczeń kołodziejski Blaszczyk Chełmno. 9. Nowakowski Ignacy uczeń introligatorski Szczuka Wąbrzeźno. 10. Stefan Urbański uczeń siodlarski Waclawski Chełmno.

III. nagroda bez podarków

1. Bronisław Pelpliński uczeń bednarski Idzikowski Chełmno. 2. Ignacy Rezmer uczeń ślusarski Unia Chełmno. 3. Otton Herszke uczeń ślusarski Huth Chełmno. 4. Maks. Kozicki uczeń kowalski Kozicki Jakób Chełmno. 5. Oskar Heremann uczeń ślusarski Leitreiter Chełmno. 6. Poźwiardowski uczeń fryzjerski Letkiewicz Chełmno. 7. Alojzy Szarafiński uczeń rzeźniczy Kaszubowski Chełmno. 8. Jan Szlag uczeń zecerski Szczuka Wąbrzeźno. 9. Franciszek Ring uczeń drukarski Biengke Chełmno. 10. Kajer Alfons uczeń zecerski Szczuka Wąbrzeźno. 11. Jan Stawicki uczeń piekarski Kurowski Antoni Chełmno. 12. Marjanna Szliter uczennica modniarska Mordawska Chełmno. 13. Henryk Zawacki uczeń piekarski Frackowski Chełmno.

III. nagroda bez podarków

1. Stefan Bystrzyński uczeń zecerski Szczuka Wąbrzeźno. 2. Irena Zielińska uczennica modniarska Sucharska Chełmno. 3. Erwin Wendt uczeń kołodziejski Orlikowski Chełmno. 4. Roman Guzek uczeń Piatkowski Brzozowo. 5. Hubert Wierzchowski uczeń Witkowski Wichorze. 6. Franciszek Luczyński uczeń kołodziejski Jutek Unistaw. 7. Bernard Klarkowski uczeń stolarski Wildenhagen Unistaw. 8. Fryderyk Geruzel uczeń stolarski Hinc Chełmno. 9. Fryderyk Liebe uczeń stolarski Hinc Chełmno. 10. Feliks Manerowski uczeń stolarski Wedel Chełmno. 11. Fryderyk Sonenberg uczeń stolarski Wedel Chełmno. 12. Stywester Talaška uczeń stolarski Hinz Chełmno. 13. Stanisław Kruczyński uczeń stolarski Wedel Chełmno. 14. Antoni Kem-

Z wycieczki Polskiego Tow. Krajoznawczego oddział Toruń.

IV.

I zakończył swe dwugodzinne, ciekawe opowiadanie starszy gajowy p. Stanisław Majcherczyk. A w umyśle słuchaczy pozostało jedynie wspomnienie, bowiem nie można było zapamiętać tych wszystkich dat, nazwisk i szczegółów podanych przez p. St. Majcherczyka.

Zaznaczyć wypada, że w Tęczynku znajdują się: kamieniołomny, kopalnia węgla oraz parowa suszarnia jarzyn i owoców.

Schodząc w dolinę ujrzelśmy większe jezioro, w którym kierownik naszej wycieczki p. Rękosiewicz, zamilowany „sportsmen” orzeźwił członki. Ubrawszy szybko swój kostjum (który, nawiasem mówiąc zawsze miał przy sobie), skoczył w zimne a co gorsze mokre wody jeziora. Reszta wycieczkowców zadowolona się chłodzeniem (czytaj: „moczeniem” przyp. zec.) nóg. U stóp góry oczekiwały na nas wozy stawione do dyspozycji wycieczki przez zanego p. Dyrektora inż. Waclawika. Przejżdżając przez wieś, wstąpiłszy do miejscowego kościoła. Stara to już świątynia Boża, która prawdopodobnie nie wiele później została zbudowana od zamku tęczyńskiego. Odpust Przemienienia Pańskiego jest jednym z największych świąt w tej okolicy. Po zwiedzeniu kościoła oraz zakrytych (informacji udział kościelny), udaliśmy się do ogrodu pp. dyrektorstwa Waclawików. Tam oczekiwał nas już smaczny obiad.

Pomimo nieprzespanej nocy, nikt nie odczuwał sennosci po pierwszej wycieczce górskiej. Wszyscy ochoczo zabraли się do rzeczy, „które

piński uczeń stolarski Windelhayn Chełmno. 15. Stanisław Bartosiński uczeń stolarski Windelhayn Chełmno. 16. Władysław Siwicki uczeń siodl. tapic. Butler Gustaw Chełmno. 17. Bronisław Kiepiński uczeń krawiecki Gaca Anastazy Chełmno. 18. Feliks Ostrowski uczeń krawiecki Antoni Ostrowski Chełmno. 19. Anastazy Wierzchowski uczeń krawiecki Wierzchowski Chełmno. 20. Zygmunt Tytlewicz uczeń fryzjerski Jakubowski Chełmno. 21. Andrzej Chrzanowski uczeń fryzjerski Jakubowski Chełmno. 22. Zieliński Leon uczeń fryzjerski Gehrke Swiecie. 23. Leon Paczkowski uczeń fryzjerski Riedel Chełmno. 24. Konrad Radziszewski uczeń fryzjerski Riedel Chełmno. 25. Budziński uczeń introligatorski „Nadwiślanin” Chełmno. 26. Franciszek Kaczmarek uczeń fryzjerski Riedel Chełmno. 27. Zygfryd Janicki uczeń fryzjerski Jakubowski Chełmno. 28. N. Stożyński uczeń malarzki.

29. Maks. Krzeszewski uczeń malarzki. 30. Kazimierz Gurtowski uczeń malarzki. 31. Aleks. Głowacki uczeń stolarski Wedel Chełmno. 32. Kazimierz Witkowski uczeń stolarski Wedel Chełmno. 33. Guzek Roman uczeń kołodziejski Piatkowski Brzozowo. 34. Kuberski Leon uczeń kołodziejski Kuberski Swiecie. 35. Leon B rwickowski uczeń ślusarski „Unia” Chełmno. 36. Feliks Szmelzer uczeń kowalski Skotarski Grzybno. 37. Józef Grelewicz uczeń kowalski Rujner Stolno. 38. Henryk [Nell uczeń ślusarski Huth Chełmno. 39. Willi Simson uczeń ślusarski Huth Chełmno. 40. Alfons Link uczeń piekarski. 41. Marjan Malczewski uczeń piekarski Lange Chełmno. 42. Marja Badurówna uczennica modniarska Szczuplińska. 43. Willi Pansegrau uczeń ślusarski Leitreiter Chełmno. 44. Franciszek Knopp uczeń ślusarski u pp. Huth. 45. Andrzej Zak uczeń malarzki Murawski Swiecie. 46. Marta Reiska uczennica modniarska Sucharska Chełmno. 47. Stefania [Recka] uczennica modniarska pp. Szczuplińska Chełmno. 48. Alfons Reinhold uczeń fryzjerski Krzyżafski Swiecie. 49. Bronisław Lewandowski uczeń fryzjerski Podwojski Chełmno. 50. Willi Flemming uczeń rzeźniczy, Frackowski Chełmno. 51. Zygmunt Ratowski uczeń rzeźniczy, Kaszubowski Chełmno. 52. Magdziński Bernard uczeń kołodziejski Chełmno. 53. Józef Boliński uczeń kołodziejski Jutek Unistaw. 54. Edmund Frackiewicz uczeń kowalski Frackiewicz Bągart. 55. Feliks Czechowski uczeń malarzki. 56. Bronisław Murawski uczeń malarzki Murawski Leon Chełmno. 57. Władysław Wysocki uczeń kowalski, Jakąz Chełmno. 58. Alfons Michalski uczeń kowalski, Michalski Wierzbowo. 59. Herbert Szulc uczeń kowalski, Lenc Chełmno. 60. Zygmunt Mackowski uczeń drukarski „Kulmer Zeitung” Chełmno. 61. Julian Niemcewski uczeń pantoflarski, Niemcewski Chełmno. 62. Alojzy Jencke uczeń krawiecki Gościński Chełmno. 63. Izidor Falencikowski uczeń siodl. tapic. Waclawski Chełmno. 64. Edmund Kwela uczeń siodl. tapic. Waclawski Chełmno. 65. Edmund Biernaczyk uczeń fryzjerski Riedel Chełmno. 66. Władysław Huzarski uczeń fryzjerski „ „ „ 67. Zygmunt Reiski uczeń fryzjerski Tetkiewicz „ „ 68. Stanisław Grabowski uczeń fryzjerski Wielgoszewski Lisewo. 69. Kurt Korth „ „ „ Eping Chełmno. 70. Piotr Kołodziejski „ „ „ „ 71. Albert Witzki uczeń siodl. tapic. Marks „ „ 72. Słowiński Leon „ stolarski. Wedel „ „ 73. Karól Fenske uczeń „ „ „ Demandt „ „ 74. Bernard Szulc „ „ „ „ 75. Jan Brucki uczeń stolarski „ „ „ „ 76. Kańczewski Konrad uczeń kołodziejski Jutek Małe Cayste 77. Daniel Gluth „ „ Orlikowski Chełmno. 78. Nowakowski Leon uczeń kołodziejski, Blaszczyk Chełmno. 79. Józef Tutka uczeń ślusarski Zander Chełmno. 80. Marjan Tuszyński uczeń ślusarski Zander Chełmno. 81. Jan Zawadzki uczeń ślusarski, Eblowski Chełmno. 82. Alfons Bukowski uczeń introligatorski „Głos Wąbrzeski”. 83. Józef Krzankowski uczeń introligatorski „Nadwiślanin” Chełmno. 84. Gonczerwicz uczeń piekarski. 75. Szykowski Józef pomocnik piekarski 66. Edmund Nowicki uczeń piekarski, Frackowski Chełmno. 87. Pamin Paweł uczeń fryzjerski Eping Chełmno

Trzecią nagrodę dyplomy bez podarków otrzymują wszyscy inni wystawcy proponowani przez komisję poszczególne do I. II. i III. nagrody, a ci z tych których prace uznano jako nadające się tylko uznaniem komitetu nie otrzymują żadnego dyplomu.

Za jurę

(-) Barciszewski (-) Biszof (-) Szczuka Radca Wojewódzki. Syndyk Izby Rzem. Przewodniczący (-) Rost (-) Petlinowski (-) Ks. A. Marcinkowski (-) Hejka (-) Czajka (-) Wykrzykowski A. (-) Frackowski. (-) Zwoliński.

korcą oko a lechcą podniebienie”. Oprócz przekąsek i zupki, pieczeni, nie zabrakło na stole piwa okocimskiego, portera żywieckiego, wody sodowej, no i — wódeczki. Prawdę powiedziawszy nie zabrakło tam niczego! Mówki dziękiżne wygłoszone przez kierownika p. Rękosiewicza oraz piszącego te słowa, były podzięką za miłe przyjęcie. Kierownik postarał się podziękowanie ubrać w słowa kwieciste, tchnące polemem, przyczyną było to — że przyjęcie — chociaż było wystawne, — nie kosztowało ani grosza. — Pragnienie, które odczuwano z powodu gorąca, gaszono szklanicami żywieckiego, okocimskiego słabsze zaś głowy lemoniada.

Podziękowawszy jeszcze raz za przyjęcie Szan. Państwu Waclawikom, zaczęliśmy przyspasabiać się do wyjazdu. Tłomoczki, walizki, paczki, paczuszki wszystko (ma się rozumieć także wycieczkowcy) ulokowane na furmankach, wyekspedjował z acny pan Waclawik na dworzec — aby, udać się w dalszą podróż.

Droga powrotna po wyboistej szosie była jeszcze uciążliwsza niż poranna. Szczególnie odczuły to przepełnione żołądki. Formalnie wybuchały w żołądku „rewolucje” wskutek tej dobrej drogi. (Droga ta jest jeszcze gorsza od drogi Śarniej Góry, która jest zniszczona przez masowy wywóz drzew zniszczonych przez sówkę chojnowkę.)

Z tego miejsca dziękuje piszący te słowa w imieniu wszystkich wycieczkowców pp. dyrektorstwu Waclawikom za ugoszczenie. Wszyscy, którzy brali w wycieczce udział przekonali się, że p. dyr. inż. Waclawik podejmuje gości w myśl staropolskiego: „Gość w dom — Bóg w dom”.

Na stacji udał się każdy ze swym tłomoczkiem — do wagonu, który nam wyznaczył za-wiadowca stacji. (C.d.n.)

Dr. Emanuel Jędrkiewicz

zgaśl w Panu w dniu 27 bm.

Zył pośród nas z górą cztery lata, zrazu jako sędzia, później jako adwokat i notariusz, a wszystko, co dobre i czyste, z przyjemnością spoglądało na tę piękną postać wciąż zaabsorbowaną, wciąż spieszącą do licznych zawodowych obowiązków, które zawsze traktował z niezwykłą sumiennnością i oddaniem.

Wiecznie z brzmieniem troski na czole, wiecznie pogrążony w pracy, której wszystkie swe siły poświęcał — potrafił podporządkować wszystko obowiązkom, nigdy nie zbaczając z wytyczonej drogi na linję najmniejszego oporu.

Wielki nie głośnością słów, lecz cichością pracy, czystością myśli, wielkością uczuć i wielką rzetelnością Swęgo nawskroś prawego charakteru — ujmował sobie serca tych wszystkich, których duszom użytył Pan Bóg zdolności odczuwania rzeczy szlachetnych i pięknych.

Pełen poczucia wysokiej odpowiedzialności, jaką wkładało nań zawodowe stanowisko — nie sprzeniewierzył mu się nigdy, stojąc zawsze twardo i niezłomnie na straży powierzonych Jęgo pieczy interesów.

Wbrew coraz to częstszym atakom, które w ostatnich czasach wstrząsały Jęgo organizmem, trwał z nadludzką wytrwałością na stanowisku, nie przeczuwając, że tak młodo przyjdzie oczy zamknąć i odejść tam, skąd się już nigdy nie powraca.

I odszedł, pozostawiając w najgłębszym żalu wszystkich tych, których dusze są zdolne odczuwać, kochać i cierpieć.

A że był nietylko ideałem człowieka i obywateli, ale także ideałem syna, męża, ojca zarazem, więc wspólnie serdecznie cierpieniom osieroconej Rodziny wyrażamy Ję, tą drogą nasze najgłębsze współczucie.

Niechaj spoczywa w Panu!

Redakcja!

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 29 sierpnia 1927 r.

— **Ostre strzelanie** urzęda tutejsza Policja Państwowa w dniu 31. bm. od godz. 8 rano do 3-ciej po południu w lasach państwowych w Dębowejące. Ostrzega się wszystkich w wymienionym czasie nie przekraczać terenów lasów Dębowejąki celem uniknięcia ewentualnych nieszczęśliwych wypadków. A zatem **uwaga**.

— **Pożyczka**. Jak się dowiadujemy, za-twierdził p. Wojewoda pożyczkę Banku Gospodarstwa Krajowego dla miasta Wąbrzeźna w wysokości 200.000 zł. Większa część pożyczki przeznaczona będzie na rozbudowę elektrowni.

— **Nauka** w Doksztalającej Szkole Zawodowej rozpoczyna się z dniem 1 września b. r. Zgłoszenie przyjmuję kierownik tylko w czwartek 1 września i piątek od godz. 6—8 po poł.

Lekcje rozpoczynają się dla wszystkich w poniedziałek 5. b. m.

Kierownictwo.

— **Słynny psycho-grafolog**. J. Wostal przybył do naszego grodu i udziela porad psycho-graficznych, Rozpoznaje charaktery i zdolności, przepowiadając przeszłość, terażniejszość i przyszłość, czyli to co będzie i to czego nie będzie. Blższe szczegóły w ogłoszeniu.

— **Niespodzianka dla smakoszów**. Dowiadujemy się, że fabryki tytoniowe przystąpiły do produkowania lepszych, niż dotąd wyrobów tytoniowych przez dodanie większej ilości liści tytoniowych wyższego gatunku. Nowe gatunki papierosów znajdują się w sprzedaży we wrześniu.

— **Pożary w lipcu na Pomorzu**. W lipcu zanotowano na Pomorzu 39 wypadków pożarów. Z tego w 21 wypadkach pożar powstał od pioruna, w siedmiu miejscach zachodziło podpalenie, 7 wskutek nieostróżnego obchodzenia się z ogniem i 3 pożary z powodu uszkodzenia komina. W jednym wypadku pożar przeniósł się na sąsiednie zabudowania.

— **Toruń**. Toruński Klub Sportowy (T. K. S.), urzęda w dniu 4 września z okazji 5-lecia swęgo istnienia przegląd wszystkich sekcji oraz popisy i zawody sportowe każdego ze swych oddziałów.

Ruch Towarzystw.

— **Wąbrzeźno** Baczność Sokoli. Zebranie miesięczne odbędzie się w czwartek dnia 1 września br. o godzinie 8 wiecz. w hali gimnastycznej. O liczny udział członków i sympatyków prosí

Z a r z ą d.

Drukiem i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego” (Bolesław Szczuka) Wąbrzeźno - Pomorze ul. Mickiewicza. Redaktor odpowiedzialny Alfons Szczuka, Wąbrzeźno. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

W nocy 27 na 28 bm. zasnął w Panu po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach nasz nigdy nieodżałowany szef

Dr. Emanuel Jedrkiewicz

adwokat i notariusz

W zmarłym straciliśmy najlepszego i zawsze szczerze nam życzliwego szefa.

Pamięć o Nim w sercach naszych nigdy nie zaginie!

Niech spoczywa w spokoju!

Personel.

Wąbrzeźno, dnia 29. VIII. 1927 r.

SLYNNY PSYCHOLOG

rozpoznaje charakter i zdolności. Przepowiada na podstawie badań naukowych — przyszłość, przeszłość i teraźniejszość.

Tylko krótki czas! Tylko krótki czas!

Osobiście przyjmuje od godz. 9-tej rano do 8-ej wiecz. w hotelu „Dwór Wąbrzeski“ I p. pokój 6.

Psycho-grafolog **J. Wostal.**

Ogłaszajcie

W **«Głosie Wąbrzeskim»**

OBELGĘ rzuconą na W. Przybyło

ODWOŁUJE

Raczkowski.

Przetarg przymusowy

Dnia 31 sierpnia br. o godz. 10-tej przed poł. sprzedawać będę najwięcej dającym za gotówkę w Wąbrzeźnie u p. Antoniego Leskiego przy Rynku 10

urządzenie składające się z: **2 stoły, 2 wagi, maszynę do nakroju, kłoc, topór, piłę, ciężarki, stół zwykły, motor 3 konny, maszynę do napelniania i mielenia i stół rzeźniczy, dalej 1 nowe ubranie, szafa, 2 stoły, kanapę, 2 łóżka i stolik nocny.**

Litwin, komornik sądowy w Golubiu w z. kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy.

Celem przymusowego ściągnięcia zaległych należności podatkowych rozpisuje się niniejszym publiczną sprzedaż egzekucyjnie zajętych ruchomości u niżej podanych płatników.

Nazwisko i imię płatnika	Adres płatnika	Wyszczególnienie zajętych przedmiotów	Data i czas licytacji
Krzywdziński Franc.	Kowalewo	świnia wagi 250 f.	31. VIII. 1927 o godzinie 10-tej przed południem
Schreiber Eryk	Kowalewo Toruńska	kafle do kompl. pieca	
Nowakowski Konstanty	Kowalewo	ławka stolarska	
Gentkowski Ignacy	Kowalewo Hellera	kawał skóry na podszwy wagi 28 f.	
Wiśniewski Władysław	Kowalewo Rynek	biurko, 15 butelek wódek gatunkowych.	
Kalinowski Tomasz	Kowalewo	150 ctr. węgla	
Zawadzki Aleksander	Kowalewo	zegar stojący	
Bobifski Czesław	Kowalewo	lustro salonowe	
Skilądż Jan	Kowalewo	wóz roboczy	
Mettner Edward	Kowalewo Rynek	30 beczek cementu i wóz roboczy	
Tomczak Antoni	Kowalewo	łóżko (nowe)	
Strzelecki Antoni	Kowalewo	rower męski	
Witomski Walerjan	Kowalewo	szafa do garderoby, umywalka, 2 nocne stoliki, 2 półki kuchenne, stół, 4 krzesła i ławkę	
Kühn Adam	Kowalewo	51 szt. drzewa budulcowego	
Dzwonkowski Bronisł.	Kowalewo	maszyna do sztucznych nawozów (Westfalja)	
Pilarski Antoni	Kowalewo	60 par pantofli drewn.	
Schreiber Helena	Kowalewo	4 stoły restauracyjne	

Wąbrzeźno dnia 20 sierpnia 1927 r.

Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Wąbrzeźnie.

SPRZEDAŻ.

Niniejszym podajemy do publicznej wiadomości, że mamy na sprzedaż około **3.000 cegieł**

i **drewnianą chłodnię** wysokości 19 m.

Reflektanci zechcą złożyć pisemne oferty do dnia 4. 9. br.

Oglądać można wspomniane rzeczy na miejscu w Elektrowni.

Zarząd Elektrowni Miejskiej.

Sól potasową polską . . . 22⁰⁰
 Kainit polski 11⁰⁰
 Sól potasową niemiecką 42⁰⁰
 Superfosfat 18⁰⁰
 Tomasyne 16⁰⁰
 Azotniak 21, 7⁰⁰

Lniany i rzepakowy makuch jako i wszelką inną paszę poleca

po cenach konkurencyjnych

Kreislandbund - Genossenschaft

ul. Jadwigi 3. Wąbrzeźno ul. Jadwigi 3.

Obwieszczenie

Po wysłuchaniu Komisji do badania cen w dniu 26. 8. 1927 r. uchwalił Magistrat na podstawie rozp. Prezydenta Rz. P. z dnia 31. 8. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) o zabezpieczeniu podaży i przedmiotów powszedniego użytku, poniżej wyszczególnione ceny:

- za 1 chleb z mąki 65% wymiału w wadze 1 1/2 kg. zł. 0,90
- za jedną bułkę z mąki pszennej 50% wymiału w wadze 45—50 gr. zł. 0,05
- za 1/2 kg. wołowiny z kością wedle jakości zł. 1,30 — 1,40
- za 1/2 kg. wołowiny bez kości zł. 1,60—1,80
- za 1/2 kg. wieprzowiny zł. 1,80
- za 1/2 kg. cielęciny zł. 1,30—1,40
- za 1/2 kg. skopowiny zł. 1,40
- za 1/2 kg. kiełbasy (czosnkówka etc.) zł. 1,50—1,80
- za 1/2 kg. wątrobianki zł. 1,80
- za 1/2 kg. kiełbasy krwawej zł. 1,60
- za 1/2 kg. kiełbasy krwawej ozorowej zł. 1,80
- za 1/2 kg. okrasz świeżej zł. 2,10
- za 1/2 kg. słoniny wędzonej zł. 2,20—2,40
- za 1/2 kg. smalcu wytopionego zł. 2,90

Powyższe ceny obowiązują od dnia 30 sierpnia po publicznym wywieszeniu w miejscowych gablotkach tj. od wtorku, dnia 30 sierpnia 1927 r. i są cenami maksymalnymi, to znaczy, że nie wolno ich przekraczać. Wyższe ceny są dopuszczalne i pożądane.

Ceny i wagi obowiązują wszystkie miejsca sprzedaży na terenie miasta Wąbrzeźna i powinny być wywieszone we wszystkich miejscach sprzedaży.

Winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych oraz winni podawania artykułów żywnościowych w wadze niższej od naznaczonej ulegną na podstawie art. 4 rozp. Prezydenta Rz. P. z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku karze aresztu do 14 dni lub grzywnie do 10.000 zł. o ile dany czyn nie ulegnie surowszemu ukaraniu w myśl innych przepisów karnych.

Wzywa się ludność miejscową, aby wyższych cen, jak ustalone nie płać, a tych którzy żądają lub pobierają wyższe ceny za chleb, bułki, mięso i jego przetwory, lub tych, którzy nie dochowują wyznaczonej wagi chleba i bułek, donosiła do tut. Urzędu Policynego (Ratusz pokój 3—4) w godzinach urzędowania.

Wąbrzeźno, dnia 29 sierpnia 1927 r.

Magistrat

(—) **Schwarz burmistrz.**

Przetarg przymusowy

Dnia 1. 9. 27 o godz. 11-tej sprzedawać będę najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką w biurze mojem w Wąbrzeźnie przy ul. Hallera **fortepian (skrzydło).**

Głowczewski, Komornik sądowy, Wąbrzeźno.

Przetarg przymusowy

Dnia 30 bm. o godz. 16,30 po poł. sprzedawać będę za gotówkę w Wąbrzeźnie u p. B. Brzoskowskiego (młyn)

maszynę do pisania

(Adler)

Litwin, komornik sądowy w Golubiu w z. kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 30 bm. o godz. 15,30 przed poł. sprzedawać będę za gotówkę w Wąbrzeźnie przy ul. Kościuszki 5 u p. Joanny Waczyńskiej

maszynę do szycia, kanapę, stół do jadalni, 6 krzesel, umywalkę z lustrem, 2 noce stoliki i lustro uszkodzone

Litwin, komornik sądowy w Golubiu w z. kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Elegancki

pokój

dla lepszego pana do wydzierżawienia obok parku 42

Dwie

kobiety

na stałą pracę zimą i latem

Zgłoszenia hotel pod Białym Orłem Wąbrzeźno

SPRZEDAM

wolant

zółty prawie nowy **Bernard Klimek**

Wł. Kulerski	
Grudziądz	
fabryka bloków kasow. sztychów i bezkołowych	
B-17-375	zł gr
Blok	
kasowe	
Paragony	
B-17-375	
Kontrola	
Załączając oferty i wzory	

Jaja

masło i drób

kupuje stale

po najwyższych cenach dziennych

Dom Eksportowy

E. Goetz, Wąbrzeźno Kolejowa 63 Telefon 174

Przyjmę **uczni gimnazjalni.**

na **stancje**

P. Szumańska Kolejowa 79

Stempel karczkowy i metalowe każdej wielkości J formatu po najniższych cenach